

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 26 listopada 2020 r.

Poz. 8922

WYROK NR IV SA/PO 163/20 WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W POZNANIU

z dnia 12 sierpnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kostrzyn

Sygn. akt IV SA/Po 163/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2020 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia WSA Maciej Busz (spr.)

Sędzia WSA Izabela Bąk-Marciniak

Asesor sądowy WSA Maria Grzymisławska-Cybulska

Protokolant sekr. sąd. Roman Sukhyi

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 sierpnia 2020 r.

sprawy ze skargi Prokuratora Rejonowego we Wrześni

na uchwałę Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn

z dnia 22 czerwca 2016 r. nr XXI/162/2016

w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kostrzyn

stwierdza nieważność zaskarżonej uchwały w części obejmującej jej: § 2 ust. 1 w zakresie sformułowania „z wyjątkiem samochodów ciężarowych”, § 7 ust. 1-5, § 8 ust. 4, § 9 i § 10.

Sygn. akt IV SA/Po 163/20

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy we Wrześni wniósł do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu skargę na uchwałę Nr XXI/162/2016 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kostrzyn.

Skarżący wniósł o stwierdzenie nieważności: § 2 ust. 1 w części dotyczącej fragmentu „z wyjątkiem samochodów ciężarowych”, § 7 ust. 1 – 5, § 8 ust. 4, § 9, § 10.

Zaskarżonej uchwale zarzucił istotne naruszenie przepisów prawa, a mianowicie:

1. naruszenie art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. d) ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r., poz. 1454, dalej u.c.p.g.), poprzez przekroczenie delegacji

ustawowej wskazanego przepisu prawa polegające na wyłączeniu z objęcia dyspozycją art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. d) u.c.p.g. dotyczącą wymagań w zakresie mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi samochodów ciężarowych,

2. naruszenie art. 4 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g. poprzez przekroczenie delegacji ustawowej wskazanego przepisu prawa polegające na nałożeniu na właścicieli utrzymujących zwierzęta domowe:

- w § 7 ust. 1 zapisu zaskarżonej uchwały obowiązku wyprowadzania psów na uwięzi, a psów ras uznawanych za agresywne, ich mieszańców oraz innych zagrażających otoczeniu wyłącznie przez osoby dorosłe,

- w § 7 ust. 2 zapisu zaskarżonej uchwały uprawnienia zwolnienia psa z uwięzi tylko i wyłącznie w miejscach wyznaczonych i odpowiednio oznakowanych pod warunkiem, iż pies ma nałożony kaganiec oraz wprowadzenia bezwzględnego zakazu zwolnienia z uwięzi psów ras uznawanych za agresywną, ich mieszańców i innych zagrażających otoczeniu,

- w § 7 ust. 3 zapisu zaskarżonej uchwały uprawnienia zwolnienia psa ze smyczy i kagańca na terenie nieruchomości oznakowanej tabliczką ze stosownym ostrzeżeniem,

- w § 7 ust. 4 zapisu zaskarżonej uchwały poprzez wprowadzenie bezwzględnego obowiązku zakładania kagańca psom ras uznawanych za agresywne, ich mieszańcom oraz innym zagrażającym otoczeniu, również wtedy, gdy pozostają na uwięzi,

- § 7 ust. 5 zapisu zaskarżonej uchwały poprzez nałożenie na właścicieli psów obowiązku oznaczenia nieruchomości, na której przebywają psy tabliczką ostrzegawczą wykonaną z trwałego materiału z napisem „UWAGA PIES” lub inną o podobnej treści,

3. naruszenie art. 4 ust. 2 pkt 7 u.c.p.g. poprzez przekroczenie delegacji ustawowej wskazanego przepisu prawa polegające na zawarciu:

- w zaskarżonym zapisie uchwały w § 8 ust. 4 i § 9 regulaminu uregulowania dotyczącego sposobu postępowania ze zwłokami zwierzęcymi i określenia obowiązku osób utrzymujących zwierzęta gospodarskie w tym zakresie,

4. naruszenie art. 4 ust. 2 pkt 8 u.c.p.g. poprzez przekroczenie delegacji ustawowej wskazanego przepisu prawa polegające na zawarciu:

- w § 10 zaskarżonej uchwały zapisu nakładającego na właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi, nieruchomości, na których zlokalizowane są magazyny lub przetwórnice żywności i innych oraz właścicieli nieruchomości, na których występują oznaki przebywania gryzoni obowiązku przeprowadzania deratyzacji.

Prokurator na podstawie art. 147 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wniósł o stwierdzenie nieważności zaskarżonych zapisów uchwały Nr XXI/162/2016 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kostrzyn.

Gmina Kostrzyn, reprezentowana przez Burmistrza Gminy Kostrzyn w odpowiedzi na skargę wniosła o jej oddalenie.

Organ nie podzielił stanowiska skarżącego co do tego, iż postanowienia zawarte w § ust. 1 zaskarżonej uchwały w części, w której odnoszą się do fragmentu „z wyjątkiem samochodów ciężarowych” w sposób istotny naruszają art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. d) u.c.p.g. Organ gminy wskazał, że nie przekroczył delegacji ustawowej, gdyż w myśl powołanego przepisu wskazał wyłącznie wymogi dopuszczalności mycia pojazdów poza myjniami.

Zdaniem organu, zarzut Prokuratora, iż przepisy § 7 zaskarżonej uchwały, nakładające określone obowiązki na właścicieli psów, przekraczają delegację zawartą w art. 4 ust.2 pkt 6 u.c.p.g. naruszają powołany artykuł, jest chybiony. W ocenie organu nakładając w § 7 zaskarżonej uchwały na właścicieli psów kwestionowane przez Prokuratora obowiązki Rada Miejska Gminy Kostrzyn nie przekroczyła ww. delegacji ustawowej, gdyż przedmiotowe obowiązki służą osiągnięciu celów wskazanych w powołanym przepisie. Organ nie podzielił poglądu skarżącego dotyczącego naruszenia zasady proporcjonalności w nakładaniu obowiązków i tego, iż obowiązek prowadzenia psa na uwięzi, w odniesieniu do psów ras

uznawanych za agresywne, ich mieszkańców i innych zagrażających otoczeniu, także w kagańcu i prowadzą do niehumanitarnego traktowania tych zwierząt.

Zdaniem organu, nie jest również zasadne formułowane przez skarżącego w odniesieniu do przepisów § 7 zaskarżonej uchwały twierdzenie, iż środki ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia nie mogą być bardziej rygorystyczne niż środki przewidziane ustawami czy innymi aktami prawa miejscowego.

Odnosząc się do wniosku skarżącego w zakresie stwierdzenia nieważności w całości § 7 ust. 5 zaskarżonej uchwały organ podniósł, że nałożenie na właściciela nieruchomości, po której pies porusza się swobodnie, obowiązku jej odpowiedniego zabezpieczenia przed wydostaniem się psa poza jej granice, koresponduje z treścią art. 10a ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt i nie stanowi naruszenia delegacji ustawowej zawartej w art. 4 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g.

Ponadto organ wskazał, że wprowadzenie w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kostrzyn zapisów dotyczących sposobu postępowania ze zwłokami zwierząt gospodarskich stanowi uzupełnienie zapisów dotyczących wymagań w zakresie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej. W ocenie organu, zarzuty dotyczące nieważności § 8 ust. 4, § 9 zaskarżonej uchwały są nieuprawnione.

Zdaniem organu, skarżący bezzasadnie zakwestionował § 10 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kostrzyn jako naruszający delegację zawartą w § 4 ust. 2 pkt 8) u.c.p.g. Zgodnie z ww. przepisem rada gminy w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy określa wymogi w zakresie wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania. Rada Miejska Gminy Kostrzyn poprzez zapisy § 10 zaskarżonej uchwały wskazała obszary gminy, tj. nieruchomości zabudowane budynkami wielorodzinnymi, nieruchomości, na których zlokalizowane są magazyny lub przetwórczo żywności i innych, na których występuje zwiększone ryzyko występowania gryzoni, czyli takich które ze względu na szczególne usytuowanie, otoczenie czy pełnione funkcje, wymagają poddania ich obowiązkowej deratyzacji. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie określa wprost podmiotu, który byłby zobowiązany do przeprowadzenia deratyzacji na wskazanych terenach, jednak w art. 5 ust. 1 pkt 5 u.c.p.g. wskazano, że "Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez (...) realizację innych obowiązków określonych w regulaminie". Przeprowadzenie deratyzacji jest jednym z takich obowiązków, uzasadnione zatem jest, że to właściciel, w terminach określonych Regulaminem, tj. nie rzadziej niż jeden raz w roku oraz na bieżąco w przypadku wystąpienia gryzoni, ma dokonać na swoim terenie czynności mających na celu pozbycie się gryzoni.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu zważył, co następuje:

Sąd administracyjny uwzględniając skargę na uchwałę lub akt, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.; zwanej dalej "p.p.s.a.") stwierdza nieważność tej uchwały lub aktu w całości lub w części albo stwierdza, że zostały wydane z naruszeniem prawa, jeżeli przepis szczególnie wyłącza stwierdzenie ich nieważności (art. 147 § 1 p.p.s.a.). Wprowadzając sankcję nieważności jako następstwo naruszenia przepisu prawa ustawodawca nie określił rodzaju naruszenia prawa. Przyjmuje się jednak, że podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały stanowią takie naruszenia prawa, które mieszczą się w kategorii rażących naruszeń. Powyższe wynika z treści art. 91 ust. 1 zd. pierwsze ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm. w brzmieniu obowiązującym w dacie podjęcia uchwały - dalej jako "u.s.g.") zgodnie z którymi uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna, chyba że naruszenie prawa ma charakter nieistotny. Pojęcie "sprzeczności z prawem" w rozumieniu art. 91 ust. 1 u.s.g. obejmuje sprzeczność postanowień uchwały z jakimkolwiek aktem prawa powszechnie obowiązującego, w tym także z rozporządzeniem – co w konsekwencji oznacza, że również z "Zasadami techniki prawodawczej", które stanowią załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. (Dz. U. Nr 100, poz. 908). Choć w większości przypadków sprzeczność z konkretnymi, szczegółowymi dyrektywami legislacyjnymi zawartymi w rozporządzeniu będzie miała zapewne charakter nieistotnego naruszenia prawa, to jednak nie można wykluczyć sytuacji, w których konkretne uchybienie zasadom techniki prawodawczej przyjdzie zakwalifikować jako naruszenie prawa istotne. Będzie to zwłaszcza dotyczyć reguł określanych w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego mianem "rudymentalnych kanonów techniki prawodawczej" (zob. np. postanowienie TK z 27 kwietnia 2004 r., P 16/03; OTK-A 2004/4/36), nakaz przestrzegania

których postrzegany jest jako jeden z elementów konstytucyjnej zasady prawidłowej legislacji (por. T. Zalański, *Zasady prawidłowej legislacji w poglądach Trybunału Konstytucyjnego*, Warszawa 2008, s. 51).

Powszechnie przyjmuje się, że w kategorii istotnych naruszeń prawa mieszczą się w szczególności naruszenie prawa polegające na podjęciu uchwały przez organ niewłaściwy, braku lub przekroczeniu podstawy prawnej do podjęcia uchwały określonej treści, niewłaściwym zastosowaniu przepisu prawnego będącego podstawą podjęcia uchwały tudzież naruszeniu procedury jej uchwalania. Przy tym decydujące znaczenie dla oceny legalności danej uchwały ma stan prawny obowiązujący w dacie jej podjęcia.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że postanowienia zaskarżonego regulaminu, jako aktu prawa miejscowego (co wynika wprost z treści art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13.09.1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, publ. Dz. U. z 2017, poz. 1289 j.t., dalej jako u.c.p.g.) nie mogą w szczególności wykraczać poza zakres ustawowego upoważnienia unormowanego w art. 4 ust. 2 u.c.p.g., być niezgodne z innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz powtarzać regulacji zawartych w tych przepisach (z zastrzeżeniem wyjątków dotyczących powołania definicji *in extenso*), ani też formułować ustanawianych w nim nakazów lub zakazów w sposób niejasny lub niejednoznaczny. Naruszenie któregokolwiek z tych wymogów będzie, co do zasady, skutkowało nieważnością wadliwego przepisu. Tego rodzaju wady legislacyjne są bowiem traktowane w utrwalonym orzecznictwie sądów administracyjnych jako przypadki istotnego naruszenia prawa.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 2 u.c.p.g. regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:

a) prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a,

b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,

c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;

2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:

a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,

b) liczby osób korzystających z tych pojemników;

3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;

4) uchyłony

5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;

6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;

7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;

8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Należy podkreślić, że powyższe wyliczenie ma charakter wyczerpujący (zamknięty) i jako że stanowi element normy kompetencyjnej, powinno być interpretowane ściśle. Artykuł 4 ust. 2 u.c.p.g. nie daje prawa radzie gminy ani do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione

w tym przepisie, ani do podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż w każdym przypadku oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej.

W niniejszej sprawie przedmiotem kontroli sądowej jest uchwała Nr XXI/162/2016 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kostrzyn.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w skardze Sąd wskazuje, że w jego ocenie są one zasadne.

W świetle regulacji art. 4 ust. 2 u.c.p.g. należy podzielić zarzut Prokuratora, że przepisy § 2 ust. 1 Regulaminu, w zakresie wyłączenia z kręgu samochodów ciężarowych, wykraczają poza zakres upoważnienia ustawowego.

Sąd wskazuje, że art. 4 ust. 2 pkt. 1 lit. c u.c.p.g. upoważnia do określenia w regulaminie zasad mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi - na terenie nieruchomości. Z delegacji ustawowej jednoznacznie wynika, że rada gminy została upoważniona wyłącznie do wskazania wymogów dopuszczalności mycia i naprawy pojazdów poza myjniami i warsztatami, tj. warunków, jakie muszą być spełnione, żeby mycie i naprawa pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi, były dopuszczalne. Brak jest upoważnienia dla ograniczania kręgu podmiotów poprzez wyłączenie samochodów ciężarowych, które również są pojazdami samochodowymi zgodnie z ustawą prawo o ruchu drogowym.

Zasadne są również zarzuty dotyczące § 7 ust. 1 - 5 Regulaminu w zakresie postępowania z psami. Zapisy te stanowią przekroczenie delegacji ustawowej art. 4 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g. Przedmiotowa ustawa upoważnia organ jedynie do wprowadzenia regulacji w odniesieniu do terenów przeznaczonych do wspólnego użytku. Nieuprawnione jest ingerowanie w prawa podmiotowe właścicieli nieruchomości, co do utrzymywania kojców i ogrodzeń w określonym stanie, a także oznaczania nieruchomości w zakresie informacji o posiadaniu psa. Obowiązek niepozostawiania psa bez nadzoru stanowi niezasadne powielenie materii uregulowanej w art. 10a ust. 3 i 4 ustawy o ochronie zwierząt. Zgodnie z tymi przepisami zabrania się puszczania psów bez możliwości ich kontroli i bez oznakowania umożliwiającego identyfikację właściciela lub opiekuna. Zakaz ten nie dotyczy terenu prywatnego, jeżeli teren ten jest ogrodzony w sposób uniemożliwiający psu wyjście. Nakładanie na podstawie art. 4 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g. obowiązków na właścicieli utrzymujących zwierzęta domowe jest zgodne z celem tej ustawy. Obowiązki te jednak muszą pozostawać w zgodzie z zasadą proporcjonalności wyrażoną w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Przepis art. 4 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g. został tak sformułowany, że nie dopuszcza wyjątków nie uwzględniając charakterystycznych cech biologicznych, wieku, stanu zdrowia zwierząt, bardziej rygorystycznie niż przewidziano to w ustawach. Brak zróżnicowania obowiązków osób utrzymujących psy w celu ochrony dla innych ze względu na cechy osobnicze psów prowadzi do kategorycznego przypisywania odpowiedzialności karnoskarbowej za zachowania nie mogące stwarzać jakiegokolwiek zagrożenia. Bezwzględny nakaz wyprowadzania w miejsca publiczne psów na smyczy, a psów ras dużych bądź uznanych za agresywne lub zachowujące się w sposób agresywny, na smyczy i kagańcu - wyłącznie przez osoby dorosłe, zakazywanie pozostawienia psa bez dozoru, jeżeli nie jest należycie uwiązany, lub nie znajduje się w pomieszczeniu zamkniętym lub terenie ogrodzonym w sposób uniemożliwiający wydostanie psa na zewnątrz prowadzi do niehumanitarnych działań i nadmiernego ograniczenia praw właścicieli zwierząt - psów. Takie stanowisko jest zgodne z orzecznictwem sądów administracyjnych (wyrok: NSA z dnia 13 września 2012 r., sygn. II OSK 1492/12, WSA w Bydgoszczy z dnia 21 marca 2018 r., sygn. II SA/Bd 1273/17, WSA w Gdańsku z dnia 20 lutego 2019 r., sygn. II SA/Gd 886/18).

Sąd podkreśla, że prawidłową redakcją przepisu realizującego upoważnienie z art. 4 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g. byłyby zapisy przewidujące wyjątki uzasadniające odstępianie od obowiązku wyprowadzania psów na smyczy i w kagańcu, wynikające z rasy, wieku, stanu zdrowia i cech anatomicznych (por.m.in. wyroki NSA: z 13 września 2012 r., II OSK 1492/12, z 27 czerwca 2017 r., II OSK 2678/15, oraz wyroki WSA z 16 listopada 2017 r., II SA/Ke 703/17 oraz z 10 października 2019 r., II SA/Kr 808/19, dostępne: CBOSA).

Zasadny jest również zarzut dotyczący naruszenia § 8 ust. 4 i § 9 Regulaminu w zakresie postępowania ze zwłokami zwierzęcymi.

Sąd podkreśla, że w orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że z art. 4 ust. 2 u.c.p.g. nie sposób wywieść, aby ustawodawca przyznał radzie gminy uprawnienie do normowania w regulaminie zasad postępowania ze zwierzętami padłymi. Problematyka usuwania padłych zwierząt została bowiem wyczerpująco uregulowana w aktach prawnych wyższej rangi, przede wszystkim ustawowej. I to nie tylko we wzmiankowanej

w odpowiedzi na skargę ustawie z dnia 11 marca 2014 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ale także w wielu innych aktach prawnych. Przykładowo, w art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. c u.c.p.g. nałożono na gminę obowiązek m.in. eksploatacji własnych (lub wspólnych z innymi gminami) instalacji i urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok zwierzęcych lub ich części. Ponadto, jak wynika z art. 3 ust. 2 pkt 15 u.c.p.g., to gmina zapewnia zbieranie, transport i unieszkodliwianie zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części. Z kolei z art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (ówcześnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 151, z późn. zm.) wynika wprost obowiązek właściciela, posiadacza lub zarządzającego nieruchomością usuwania padłych zwierząt z terenu tej nieruchomości. Dalsze częściowe regulacje w zakresie postępowania ze zwłokami zwierzęcymi zawierają inne jeszcze przepisy o charakterze sanitarnym, w tym przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), a także przepisy ww. ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w tym jej art. 42 ust. 1a (por. wyrok NSA z 25.05.2017 r., II OSK 2462/15, CBOSA; por. też wyroki WSA: z 04.09.2019 r. II SA/Bd 506/19; z 05.03.2019 r., II SA/Gd 42/19; z 20.12.2016 r. II SA/Kr 1347/16; z 23.03.2016 r., IV SA/Po 57/16; z 07.10.2015 r., IV SA/Po 576/15; z 27.11.2014 r., IV SA/Po 646/14; z 26.11.2013 r., II SA/Gd 553/13 – CBOSA).

Zasadny jest także zarzut dotyczący § 10 Regulaminu w zakresie nałożenia na właścicieli nieruchomości obowiązku dokonywania deratyzacji. Artykuł 4 ust. 2 pkt 8 ustawy stanowi, że w regulaminie należy wyznaczyć obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzenia. W niniejszej sprawie Rada Gminy, realizując postanowienia art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy, nie mogła wskazać podmiotów (właścicieli nieruchomości) zobowiązanych do przeprowadzenia deratyzacji. Norma kompetencyjna wspomnianego przepisu ustawy nie obejmuje bowiem upoważnienia do regulowania przez radę kwestii nałożenia na jakiegokolwiek podmioty takiego obowiązku. Wyznaczenie obszaru deratyzacji nie obejmuje zatem aspektu podmiotowego przez wprowadzenie przepisu, że na terenie nieruchomości deratyzacja przeprowadzana jest przez właściciela. Wyżej wymieniona regulacja ustawowa zobowiązuje jedynie radę gminy do wyznaczenia obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji oraz terminów jej przeprowadzenia. Nałożone w § 10 obowiązki wykraczają tym samym poza normę kompetencyjną zawartą w art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy (por. wyroki: NSA z 13 września 2016 r. sygn. akt II OSK 3026/16, WSA w Łodzi: z 20 marca 2018 r. sygn. akt II SA/Łd 89/18 i z 16 września 2015 r. sygn. akt II SA/Łd 386/15; WSA w Poznaniu: z 22 stycznia 2014 r. sygn. akt IV SA/Po 792/13 i z 16 grudnia 2013 r. sygn. akt II SA/Po 916/13; WSA w Olsztynie z 7 kwietnia 2011 r. sygn. akt II SA/Ol 145/11 – dostępne w CBOSA).

Z powyżej wskazanych powodów, na podstawie art. 147 § 1 p.p.s.a., Sąd stwierdził nieważność zaskarżonej uchwały w zaskarżonej części, jak orzeczono w sentencji wyroku.

Przewodniczący Sędzia WSA

(-) Maciej Busz

Sędzia WSA

(-) Izabela Bąk-Marciniak

Asesor sądowy WSA

(-) Maria Grzymiśławska-Cybulska